

Phạm Thị Diệu Linh (2025). Tác động của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển. *Tạp chí nghiên cứu Chính sách và Phát triển*, 04(2025),130-142

*Tạp chí Nghiên cứu
Chính sách
và Phát triển*

DOI: <https://doi.org/10.63640/3030-4091/jpd.apd.89>

© Học viện
Chính sách
và Phát triển 2025
© CSR,2025

Bài báo khoa học

Tác động của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển

Phạm Thị Diệu Linh (TS)

Học viện Chính sách và Phát triển

Email: linhpd@apd.edu.vn

Tóm tắt:

Bài báo nghiên cứu tác động của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết của sinh viên không chuyên tiếng Anh (hệ chuẩn) tại Học viện Chính sách và Phát triển. Kết quả chỉ ra rằng sinh viên sở hữu nền tảng ngôn ngữ vững chắc, bao gồm từ vựng và ngữ pháp, cùng với khả năng tư duy phản biện tốt, có xu hướng viết bài luận mạch lạc và thuyết phục hơn. Việc phát triển đồng thời hai yếu tố này góp phần nâng cao hiệu quả học tập và kỹ năng viết học thuật của sinh viên. Bài báo cũng đề xuất các chiến lược giảng dạy giúp cải thiện kỹ năng viết cho sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển.

Ngày nhận bài:
05/03/2025
Bản sửa lại lần 1:
25/04/2025
Ngày duyệt bài:
10/05/2025

Mã số: TC100425

Từ khoá: *Khả năng viết; kỹ năng ngôn ngữ; sinh viên không chuyên tiếng Anh; tư duy phản biện*

Abstract:

The paper examined the impact of language skills and critical thinking on the writing ability of non-English major students (regular program) at the Academy of Policy and Development. The results indicated that students with a strong linguistic foundation, including vocabulary and grammar, along with good critical thinking skills, tend to produce more coherent and persuasive essays. The simultaneous development of these two factors contributes to improving students' academic performance and writing proficiency. The paper also proposed teaching strategies to enhance writing skills for regular program students at the Academy of Policy and Development.

Keywords: *Critical thinking, language skills; non-English major students; writing ability*

1. Mở đầu

Nghiên cứu về tác động của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết của sinh viên không chuyên tiếng Anh (hệ chuẩn) tại Học viện Chính sách và Phát triển mang lại ý nghĩa thiết thực cả về lý thuyết và thực tiễn.

Trên phương diện lý thuyết, nghiên cứu đóng góp vào việc nâng cao chất lượng giảng dạy kỹ năng viết và dạy ngoại ngữ tại Học viện Chính sách và Phát triển. Việc phát triển kỹ năng viết trong bối cảnh học ngoại ngữ không chỉ đòi hỏi sự thành thạo về ngôn ngữ mà còn liên quan mật thiết đến khả năng tư duy phản biện (Hyland, 2019). Theo Cottrell (2017), tư duy phản biện giúp người học phát triển khả năng lập luận, phân tích và tổ chức ý tưởng hiệu quả, từ đó nâng cao chất lượng bài viết. Ngoài ra, nghiên cứu cũng phản ánh tầm quan trọng của tiếng Anh trong học tập, nghiên cứu và hợp tác quốc tế, khi ngôn ngữ này đóng vai trò là công cụ thiết yếu trong thời đại hội nhập (Richards & Renandya, 2002).

Về mặt thực tiễn, nghiên cứu giúp nhận diện những yếu tố cốt lõi ảnh hưởng đến chất lượng bài viết của sinh viên, bao gồm sự phát triển đồng thời của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện. Weigle (2002) nhấn mạnh rằng đánh giá kỹ năng viết không chỉ tập trung vào ngữ pháp và từ vựng mà còn cần xem xét tư duy lập luận và tính mạch lạc trong bài viết. Dựa trên những phân tích này, nghiên cứu đề xuất các giải pháp giảng dạy hiệu quả như cải thiện chương trình học, khuyến khích sinh viên trau dồi kỹ năng ngôn ngữ và rèn luyện tư duy phản biện thông qua các hoạt động học tập tích cực (Paul & Elder, 2019). Điều này không chỉ nâng cao khả năng viết của sinh viên trong môi trường học thuật mà còn trang bị cho họ một kỹ năng quan trọng để đáp ứng

yêu cầu của thị trường lao động quốc tế (Bailey, 2018).

Ngoài ra, nghiên cứu còn là tài liệu tham khảo hữu ích cho các nhà quản lý giáo dục trong việc xây dựng chiến lược giảng dạy phù hợp. Atkinson (2011) cho rằng việc thiết kế chương trình giảng dạy nên hướng đến việc kết hợp giữa phát triển kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện để đảm bảo hiệu quả học tập lâu dài. Điều này góp phần nâng cao chất lượng đào tạo tại Học viện Chính sách và Phát triển, hướng tới mục tiêu đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao trong bối cảnh hội nhập toàn cầu.

2. Tổng quan nghiên cứu

Trong những năm gần đây, nhiều nghiên cứu trong nước đã xem xét ảnh hưởng của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn. Các nghiên cứu này chủ yếu tập trung vào mối quan hệ giữa năng lực ngôn ngữ, tư duy phản biện và kỹ năng viết, đồng thời đề xuất các giải pháp nhằm cải thiện chất lượng giảng dạy và học tập.

Kỹ năng ngôn ngữ, bao gồm vốn từ vựng, ngữ pháp, và cấu trúc câu, được coi là nền tảng cho việc phát triển kỹ năng viết. Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng sinh viên có nền tảng ngôn ngữ tốt sẽ có khả năng viết bài luận mạch lạc và chính xác hơn (Nguyễn, 2020). Một số nghiên cứu khác cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của việc dạy ngữ pháp và từ vựng trong việc nâng cao chất lượng bài viết của sinh viên không chuyên (Trần, 2021).

Tư duy phản biện đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng lập luận chặt chẽ và phát triển ý tưởng trong bài viết. Theo Lê (2019), sinh viên có tư duy phản biện tốt có xu hướng viết bài luận có cấu trúc logic hơn, sử dụng

luận cứ rõ ràng và có khả năng phân tích vấn đề sâu sắc. Ngoài ra, nghiên cứu của Phạm (2022) cũng chỉ ra rằng việc áp dụng các phương pháp giảng dạy giúp nâng cao tư duy phản biện có tác động tích cực đến kỹ năng viết của sinh viên không chuyên.

Một số nghiên cứu trong nước đã xem xét tác động đồng thời của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết của sinh viên không chuyên. Chẳng hạn, Nguyễn và Trần (2021) đã thực hiện một nghiên cứu thực nghiệm, trong đó sinh viên được tham gia các hoạt động phát triển tư duy phản biện và cải thiện vốn từ vựng. Kết quả cho thấy sinh viên có sự tiến bộ đáng kể trong khả năng viết sau khi được hướng dẫn nâng cao cả hai kỹ năng này.

Mặc dù đã có nhiều nghiên cứu trong nước đề cập đến từng khía cạnh riêng lẻ của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện, nhưng số lượng nghiên cứu xem xét sự kết hợp của cả hai yếu tố này vẫn còn hạn chế. Do đó, nghiên cứu này tập trung vào việc xây dựng mô hình giảng dạy tích hợp, kết hợp việc nâng cao kỹ năng ngôn ngữ với việc rèn luyện tư duy phản biện nhằm cải thiện hiệu quả kỹ năng viết của sinh viên không chuyên.

Các nghiên cứu quốc tế đã chỉ ra rằng kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên không chuyên tiếng Anh (hệ chuẩn). Những nghiên cứu này không chỉ cung cấp bằng chứng thực nghiệm về tác động của hai yếu tố này mà còn gợi ý các phương pháp giảng dạy hiệu quả nhằm cải thiện kỹ năng viết của sinh viên.

Kỹ năng ngôn ngữ, bao gồm từ vựng, ngữ pháp, và khả năng sử dụng câu linh hoạt, là nền tảng quan trọng cho việc phát triển kỹ

năng viết. Theo nghiên cứu của Hyland (2019), sinh viên có vốn từ vựng phong phú và hiểu biết tốt về ngữ pháp có khả năng thể hiện ý tưởng một cách rõ ràng và mạch lạc hơn trong bài viết. Ngoài ra, Ferris (2020) cũng nhấn mạnh rằng việc giảng dạy tập trung vào ngữ pháp và cấu trúc câu có thể giúp sinh viên cải thiện đáng kể chất lượng bài luận của họ.

Tư duy phản biện đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng lập luận logic và thuyết phục trong bài viết. Theo nghiên cứu của Stapleton (2018), sinh viên có tư duy phản biện tốt thường viết bài luận có cấu trúc rõ ràng, lập luận chặt chẽ và có khả năng phản biện các quan điểm khác nhau một cách hiệu quả. Một nghiên cứu khác của Ennis (2021) cũng chỉ ra rằng sinh viên được hướng dẫn tư duy phản biện có xu hướng viết bài với sự phân tích sâu sắc và sử dụng dẫn chứng hợp lý hơn.

Một số nghiên cứu đã tìm hiểu mối quan hệ giữa kỹ năng ngôn ngữ, tư duy phản biện và khả năng viết tiếng Anh của sinh viên không chuyên. Chẳng hạn, nghiên cứu của Manalo et al. (2020) cho thấy rằng sinh viên có kỹ năng ngôn ngữ mạnh nhưng thiếu tư duy phản biện vẫn gặp khó khăn trong việc viết bài luận học thuật. Ngược lại, những sinh viên có tư duy phản biện tốt nhưng kỹ năng ngôn ngữ hạn chế cũng không thể truyền tải ý tưởng một cách hiệu quả. Do đó, việc kết hợp giảng dạy kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện được xem là một hướng tiếp cận quan trọng nhằm nâng cao khả năng viết của sinh viên.

Mặc dù có nhiều nghiên cứu về vai trò của kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện trong việc phát triển kỹ năng viết, vẫn còn

nhiều khoảng trống cần được khám phá. Các nghiên cứu trong tương lai có thể tập trung vào việc thiết kế các chương trình giảng dạy tích hợp nhằm phát triển đồng thời cả hai yếu tố này. Ngoài ra, việc áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại, như học tập theo dự án hoặc phản hồi đồng đẳng, cũng có thể giúp sinh viên không chuyên tiếng Anh cải thiện khả năng viết tiếng Anh một cách hiệu quả hơn.

Hầu hết các nghiên cứu trong nước chỉ tập trung vào từng yếu tố riêng lẻ, hoặc là kỹ năng ngôn ngữ (Nguyễn, 2020; Trần, 2021), hoặc là tư duy phản biện (Lê, 2019; Phạm, 2022), mà chưa có nhiều nghiên cứu xem xét tác động kết hợp của cả hai yếu tố này đến kỹ năng viết.

Một số nghiên cứu trong nước mới chỉ dừng lại ở việc phân tích mối quan hệ giữa các biến số mà chưa có nhiều nghiên cứu thực nghiệm kiểm chứng tác động của việc giảng dạy kết hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện lên kỹ năng viết của sinh viên.

Hầu hết các nghiên cứu tập trung vào sinh viên chuyên ngữ, trong khi nhóm sinh viên không chuyên tiếng Anh có đặc điểm khác biệt về động lực học tập, môi trường sử dụng tiếng Anh và phương pháp học tập.

Nghiên cứu này nhằm lấp đầy khoảng trống đó, đồng thời đánh giá tác động của việc giảng dạy kết hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện lên kỹ năng viết của sinh viên.

Nghiên cứu này tập trung vào câu hỏi nghiên cứu sau: (1) Việc tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện có ảnh hưởng như thế nào đến kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển? (2) Phương pháp giảng dạy tích hợp này có giúp cải thiện kỹ năng viết tiếng

Anh so với phương pháp giảng dạy truyền thống không?

Nghiên cứu này nhằm đánh giá tác động của việc tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến khả năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển. Cụ thể, nghiên cứu hướng đến các mục tiêu sau:

(1) Phân tích mức độ ảnh hưởng của việc phát triển đồng thời kỹ năng ngôn ngữ (từ vựng, ngữ pháp, cấu trúc câu) và tư duy phản biện đến chất lượng bài viết tiếng Anh của sinh viên không chuyên.

(2) Kiểm tra hiệu quả của phương pháp giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện trong việc nâng cao kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên.

(3) Đánh giá sự thay đổi trong khả năng viết tiếng Anh của sinh viên sau khi áp dụng phương pháp giảng dạy tích hợp.

(4) Đề xuất các giải pháp giảng dạy phù hợp nhằm cải thiện kỹ năng viết tiếng Anh cho sinh viên hệ chuẩn thông qua việc phát triển đồng thời kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

3. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Mô hình lý thuyết

Trong nghiên cứu này, mô hình lý thuyết được xây dựng nhằm phân tích tác động của hai yếu tố chính là kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn. Mô hình này xuất phát từ cơ sở lý luận về việc viết là một kỹ năng tích hợp, đòi hỏi người học không chỉ có kiến thức ngôn ngữ mà còn có khả năng tư duy logic, phản biện để trình bày quan điểm một cách rõ ràng và mạch lạc.

Cụ thể, mô hình lý thuyết đề xuất rằng:

- **Kỹ năng ngôn ngữ (X1)** có ảnh hưởng trực tiếp và tích cực đến **kỹ năng viết tiếng Anh (Y)**. Người học có vốn từ vựng phong phú, khả năng sử dụng ngữ pháp chính xác và cấu trúc câu hợp lý sẽ có lợi thế trong việc viết bài.

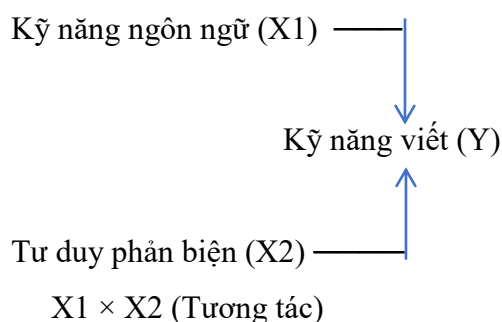
- **Tư duy phản biện (X2)** cũng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao kỹ năng viết. Tư duy phản biện giúp người học phân tích đề bài, tổ chức ý tưởng logic và trình bày quan điểm một cách thuyết phục.

- Ngoài ra, mô hình cũng giả định rằng có **sự tương tác (X1 × X2)** giữa kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện. Sự phối hợp hiệu quả giữa hai yếu tố này có thể tạo ra tác động tổng hợp, giúp cải thiện kỹ năng viết rõ rệt hơn so với khi chỉ phát triển một trong hai kỹ năng.

Giả thuyết nghiên cứu

- H1: Kỹ năng ngôn ngữ có ảnh hưởng tích cực đến kỹ năng viết tiếng Anh.
- H2: Tư duy phản biện có ảnh hưởng tích cực đến kỹ năng viết tiếng Anh.
- H3: Có mối tương tác giữa kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện trong việc cải thiện kỹ năng viết tiếng Anh.

Sơ đồ mô hình lý thuyết

Mô hình có thể biểu diễn bằng phương trình hồi quy:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 (X_1 \times X_2) + \varepsilon$$

Trong đó:

- Y: Kỹ năng viết tiếng Anh
- X1: Kỹ năng ngôn ngữ
- X2: Tư duy phản biện
- $X_1 \times X_2$: Biến tương tác
- ε : Sai số ngẫu nhiên
- $\beta_1, \beta_2, \beta_3$: Hệ số cho thấy mức độ ảnh hưởng của từng yếu tố

3.2. Phương pháp nghiên cứu

Để trả lời hai câu hỏi nghiên cứu và đạt được mục đích nghiên cứu đề ra, nghiên cứu này sẽ sử dụng phương pháp định lượng kết hợp với phương pháp thực nghiệm.

3.2.1. Thiết kế nghiên cứu

Nghiên cứu sẽ được thực hiện theo thiết kế bán thực nghiệm (quasi-experimental design) với nhóm đối chứng và nhóm thực nghiệm nhằm kiểm tra tác động của việc tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đến kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển.

Đối tượng tham gia của nghiên cứu này là 100 sinh viên có cùng trình độ B1 (bậc 3/6 của khung năng lực tham chiếu Châu Âu), đang học học phần TACB 4 học kỳ 2 năm học 2024 – 2025 tại Học viện Chính sách và Phát triển. Độ tuổi của nhóm nghiên cứu từ 19 đến 20 tuổi. Điều này phù hợp với điều kiện dạy và học trong nghiên cứu này.

Cỡ mẫu: 100 sinh viên, được chia thành hai nhóm:

Nhóm thực nghiệm: 50 sinh viên 1 lớp được giảng dạy theo phương pháp tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

Nhóm đối chứng: 50 sinh viên học 1 lớp tiếp tục học theo phương pháp truyền thống, không có sự can thiệp về phương pháp tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

Phương pháp chọn mẫu: Chọn mẫu có chủ đích (purposive sampling), tập trung vào sinh viên có trình độ tiếng Anh tương đương nhau để đảm bảo tính đồng nhất.

3.2.2. Phương pháp thu thập dữ liệu

Bài kiểm tra kỹ năng viết

Bài kiểm tra được thiết kế dựa vào nội dung các dạng bài viết có trong giáo trình New Close-up B1, NXB National Geographic (2018). Các dạng bài viết trong chương trình học bao gồm: viết email, viết câu chuyện, viết bài luận. Để thiết kế một bài kiểm tra mẫu, các giảng viên giảng dạy các học phần TACB 3,4 cùng ngồi thảo luận chuyên môn trong nhóm về các tiêu chí của một bài kiểm tra viết. Nội dung đánh giá khả năng viết của sinh viên tập trung vào các khía cạnh chính:

Ngữ pháp: Mức độ chính xác trong cách sử dụng từ vựng và ngữ pháp.

Cấu trúc bài viết: Tính logic và mạch lạc trong cách trình bày.

Ý tưởng và sáng tạo: Phong phú trong ý tưởng và mức độ thuyết phục.

Tính chính xác và văn phong:

Mức độ tự nhiên và chuyên nghiệp trong cách diễn đạt.

Thang điểm bài viết được thiết kế theo các tiêu chí:

Ngữ pháp (25%):

Cấu trúc bài viết (25%):

Ý tưởng và sáng tạo (25%):

Tính chính xác và văn phong (25%):

Thử nghiệm bài kiểm tra: Thử nghiệm lần đầu được áp dụng cho một nhóm sinh viên nhỏ (30 sinh viên) để kiểm tra tính khả thi và mức độ phù hợp. Dựa trên phản hồi từ sinh viên và giảng viên sau lần thử nghiệm, nội

dung và tiêu chí đánh giá được điều chỉnh để đảm bảo tính công bằng và khách quan.

Bảng khảo sát

Phiếu khảo sát được xây dựng dựa vào tổng quan nghiên cứu ở trên và được điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh nghiên cứu tại Học viện Chính sách và Phát triển nhằm trả lời nội dung của 02 câu hỏi nghiên cứu. Trong nghiên cứu này, tác giả kế thừa thang đo Likert từ 1 đến 5. Các thang đo này đã được sử dụng để đo lường về mức độ hài lòng và nhận thức của họ về phương pháp giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện trước và sau khi thực nghiệm.

Phiếu khảo sát sinh viên là bảng hỏi được tạo trên google form và gửi online đến các đối tượng nghiên cứu thuộc nhóm thực nghiệm. Kết quả thu được 50 phiếu. Các phiếu khảo sát đều hợp lệ.

3.2.3. Phương pháp phân tích dữ liệu

Phân tích thống kê mô tả: Dùng để tóm tắt dữ liệu thu thập từ bảng khảo sát và bài kiểm tra viết.

Phân tích phương sai ANOVA: So sánh kết quả bài kiểm tra viết giữa nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng để xác định mức độ ảnh hưởng của phương pháp giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

3.2.4. Quy trình nghiên cứu

Giai đoạn 1: Chuẩn bị nghiên cứu

Xây dựng kế hoạch giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

Thiết kế công cụ thu thập dữ liệu (bài kiểm tra viết, bảng khảo sát, câu hỏi phỏng vấn).

Giai đoạn 2: Thực nghiệm giảng dạy

Nhóm thực nghiệm được giảng dạy theo phương pháp tích hợp trong 6 tuần.

Nhóm đối chứng học theo phương pháp truyền thống.

Giai đoạn 3: Thu thập dữ liệu

Tiến hành pre-test trước khi bắt đầu thực nghiệm.

Tiến hành post-test và khảo sát sau khi hoàn thành chương trình giảng dạy.

Giai đoạn 4: Phân tích dữ liệu và rút kết luận

Xử lý và phân tích dữ liệu thu thập.

So sánh kết quả giữa hai nhóm và đánh giá hiệu quả của phương pháp giảng dạy tích hợp.

Đưa ra kết luận và đề xuất ứng dụng thực tiễn.

4. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

4.1. Kết quả bài kiểm tra viết trước và sau khi áp dụng phương pháp giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện

4.1.1. Kết quả pre-test của nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng

Trước khi áp dụng phương pháp giảng dạy tích hợp, cả hai nhóm thực nghiệm và đối chứng có trình độ viết tương đương nhau. Kết quả kiểm tra ban đầu được tóm tắt như sau:

Bảng 1: Kết quả pre-test của nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng

Nhóm	N (số sinh viên)	Điểm trung bình (Mean)	Độ lệch chuẩn (SD)	p-value (t-test)
Thực nghiệm	50	5.2	0.8	0.721
Đối chứng	50	5.1	0.9	

Nguồn: Tác giả thống kê và phân tích, 2025

Nhận xét:

Điểm số trung bình của hai nhóm trước can thiệp không có sự khác biệt đáng kể ($p = 0.721 > 0.05$), chứng tỏ cả hai nhóm có xuất phát điểm tương đồng.

4.1.2. Kết quả post-test của nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng

Sau khi áp dụng phương pháp giảng dạy tích hợp, kết quả kiểm tra viết của nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng được thể hiện như sau:

Bảng 2: Kết quả post-test của nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng

Nhóm	N (số sinh viên)	Điểm trung bình (Mean)	Độ lệch chuẩn (SD)	p-value (t-test)
Thực nghiệm	50	7.8	0.7	< 0.001
Đối chứng	50	5.5	0.8	

Nguồn: Tác giả thống kê và phân tích, 2025

Nhận xét:

Điểm trung bình của nhóm thực nghiệm tăng đáng kể từ 5.2 lên 7.8, trong khi nhóm đối chứng chỉ tăng nhẹ từ 5.1 lên 5.5.

Kết quả kiểm định t-test cho thấy sự khác biệt giữa nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng có ý nghĩa thống kê ($p < 0.001$), chứng minh rằng phương pháp giảng dạy tích hợp đã giúp cải thiện đáng kể kỹ năng viết của sinh viên.

4.2. Kết quả khảo sát sinh viên nhóm thực nghiệm

Sau khi hoàn thành chương trình giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện, sinh viên nhóm thực nghiệm được khảo sát về mức độ hài lòng và nhận thức của họ về phương pháp học này. Kết quả được thể hiện như sau:

4.2.1. Mức độ hài lòng về phương pháp giảng dạy tích hợp

(Sử dụng thang đo Likert 5 điểm: 1 – Hoàn toàn không đồng ý, 5 - Hoàn toàn đồng ý)

Bảng 3: Mức độ hài lòng về phương pháp giảng dạy tích hợp

Tiêu chí khảo sát	Điểm trung bình (Mean)	Độ lệch chuẩn (SD)
Phương pháp giảng dạy giúp tôi cải thiện kỹ năng viết tiếng Anh	4.6	0.5
Tôi cảm thấy tự tin hơn khi viết tiếng Anh sau khóa học	4.4	0.6
Việc kết hợp tư duy phản biện giúp tôi phát triển ý tưởng viết rõ ràng hơn	4.7	0.4
Tôi thấy phương pháp này nên được áp dụng rộng rãi trong giảng dạy viết tiếng Anh	4.5	0.6

Nguồn: Tác giả khảo sát và thống kê, 2025

4.2.2. Nhận thức của sinh viên về sự cải thiện kỹ năng viết

Bảng 4: Sinh viên tự đánh giá mức độ cải thiện của mình trên thang điểm 10

Kỹ năng viết	Trước khóa học (Mean)	Sau khóa học (Mean)	p-value (paired t-test)
Mạch lạc và tổ chức ý	5.3	7.9	< 0.001
Sử dụng từ vựng phù hợp	5.1	7.6	< 0.001
Cấu trúc ngữ pháp	5.5	7.8	< 0.001
Lập luận và tư duy phản biện	4.9	8.2	< 0.001

Nguồn: Tác giả khảo sát và thống kê, 2025

Nhận xét:

Sinh viên đánh giá phương pháp giảng dạy tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện giúp họ cải thiện rõ rệt ở tất cả các khía cạnh của kỹ năng viết.

Điểm số tự đánh giá trước và sau khóa học có sự chênh lệch lớn, đặc biệt là ở kỹ năng lập luận và tư duy phản biện (từ 4.9 lên 8.2).

Các kiểm định thống kê cho thấy sự khác biệt này có ý nghĩa thống kê cao ($p < 0.001$).

4.3. Phân tích hồi quy đa biến và mô**hình tương tác (moderation)**

Nhằm xác định yếu tố nào đóng vai trò quyết định hơn trong việc cải thiện kỹ năng viết của sinh viên, nghiên cứu đã tiến hành phân tích hồi quy đa biến với hai biến độc lập là kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện, dựa trên dữ liệu khảo sát sau can thiệp của nhóm thực nghiệm.

Kết quả phân tích được trình bày tại Bảng 5.

Bảng 5. Kết quả hồi quy đa biến dự đoán điểm bài viết sau can thiệp

Biến độc lập	Hệ số (B) chưa chuẩn hóa	Sai số chuẩn (SE)	Hệ số chuẩn hóa (Beta)	Giá trị t	p- value
(Hằng số)	2.314	0.458	—	5.05	<0.001
Kỹ năng ngôn ngữ	0.412	0.098	0.362	4.20	<0.001
Tư duy phản biện	0.587	0.093	0.519	6.31	<0.001

$R^2 = 0.624$, $F(2, 47) = 38.98$, $p < 0.001$

Kết quả cho thấy cả kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện đều có ảnh hưởng tích cực và có ý nghĩa thống kê đến điểm số bài viết sau can thiệp. Trong đó, tư duy phản biện có hệ số hồi quy chuẩn hóa cao hơn ($Beta = 0.519$ so với $Beta = 0.362$), cho thấy đây là yếu tố ảnh hưởng mạnh hơn đối với sự cải thiện kỹ năng viết của sinh viên.

Nguồn: Tác giả khảo sát và thống kê, 2025

Để kiểm tra xem kỹ năng ngôn ngữ có điều tiết (moderate) mối quan hệ giữa tư duy phản biện và kỹ năng viết hay không, mô hình được mở rộng bằng cách đưa thêm biến tương tác ($LN \times CT$) giữa kỹ năng ngôn ngữ (LN) và tư duy phản biện (CT). Kết quả phân tích được thể hiện trong Bảng 6:

Bảng 6. Kết quả mô hình tương tác (moderation)

Biến độc lập	Hệ số (B) chưa chuẩn hóa	SE	Beta	t	p-value
Kỹ năng ngôn ngữ (LN)	0.275	0.102	0.242	2.70	0.009
Tư duy phản biện (CT)	0.468	0.089	0.414	5.26	<0.001
LN x CT (biến tương tác)	0.132	0.061	0.198	2.16	0.035

$$R^2 = 0.662, \Delta R^2 = 0.038, F(3, 46) = 29.99, p < 0.001$$

Việc bổ sung biến tương tác giúp nâng hệ số xác định R^2 từ 0.624 lên 0.662, cho thấy mô hình giải thích được 66.2% phương sai trong kết quả kỹ năng viết sau can thiệp. Kết quả này khẳng định rằng hiệu quả của tư duy phản biện đối với kỹ năng viết rõ rệt hơn ở những sinh viên có nền tảng ngôn ngữ tốt, phản ánh mối tương tác tích cực giữa hai yếu tố. Nói cách khác, kỹ năng ngôn ngữ không chỉ là yếu tố độc lập ảnh hưởng đến kỹ năng viết mà còn tăng cường tác động của tư duy phản biện trong quá trình phát triển kỹ năng viết học thuật.

Phân tích này cung cấp bằng chứng rõ ràng cho việc thiết kế chương trình giảng dạy tích hợp, trong đó tư duy phản biện và kỹ năng ngôn ngữ cần được phát triển đồng thời nhằm đạt hiệu quả tối ưu trong cải thiện kỹ năng viết tiếng Anh cho sinh viên không chuyên.

4.4. So sánh kết quả nghiên cứu với tổng quan nghiên cứu trước đó

Điểm giống nhau

Kết quả nghiên cứu phù hợp với các nghiên cứu trước đây (Hyland, 2019; Ferris, 2020; Nguyễn, 2020; Trần, 2021) khi chỉ ra rằng sinh viên có nền tảng ngôn ngữ vững

Nguồn: Tác giả khảo sát và thống kê, 2025
chắc và tư duy phản biện tốt sẽ viết bài mạch lạc và thuyết phục hơn.

Giống như nghiên cứu của Manalo et al. (2020), bài báo cũng chỉ ra rằng việc rèn luyện tư duy phản biện và kỹ năng ngôn ngữ đồng thời giúp sinh viên nâng cao chất lượng bài viết đáng kể.

Tương tự nghiên cứu của Ennis (2021) và Stapleton (2018), nghiên cứu này cũng ghi nhận rằng sinh viên tự đánh giá sự cải thiện đáng kể trong kỹ năng viết khi được đào tạo theo phương pháp tích hợp.

Điểm khác biệt

Hầu hết các nghiên cứu trước đây được thực hiện tại các nước sử dụng tiếng Anh rộng rãi hơn, trong khi nghiên cứu này tập trung vào sinh viên không chuyên tiếng Anh tại Việt Nam, nơi có môi trường sử dụng tiếng Anh hạn chế hơn. Điều này giúp làm rõ ảnh hưởng của phương pháp tích hợp trong một bối cảnh đặc thù.

Nghiên cứu này không chỉ xác nhận mối quan hệ giữa tư duy phản biện và kỹ năng viết mà còn thử nghiệm một phương pháp giảng

dạy mới, cung cấp bằng chứng thực nghiệm về hiệu quả của phương pháp này.

Một số nghiên cứu trước đây chỉ xem xét mối quan hệ giữa các biến mà không có thực nghiệm. Nghiên cứu này cho thấy sự khác biệt có ý nghĩa thống kê ($p < 0.001$) giữa hai nhóm sau can thiệp, khẳng định tác động mạnh mẽ của phương pháp tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

Ý nghĩa của sự khác biệt

Nghiên cứu này góp phần lấp đầy khoảng trống trong nghiên cứu trong nước khi chứng minh tác động của phương pháp giảng dạy tích hợp trong bối cảnh sinh viên Việt Nam.

Cung cấp bằng chứng thực nghiệm rõ ràng hơn về hiệu quả của việc phát triển đồng thời kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện, thay vì chỉ nghiên cứu lý thuyết như một số công trình trước đây.

Đưa ra mô hình giảng dạy có thể áp dụng rộng rãi trong đào tạo kỹ năng viết tại các trường đại học Việt Nam.

4.5. Ý nghĩa của kết quả nghiên cứu đối với việc giảng dạy kỹ năng viết tại Học viện Chính sách và Phát triển

Kết quả nghiên cứu khẳng định rằng việc rèn luyện tư duy phản biện giúp sinh viên tổ chức ý tưởng và lập luận tốt hơn. Do đó, chương trình giảng dạy tại Học viện nên tích hợp các bài tập phát triển tư duy phản biện vào khóa học viết.

Các giảng viên có thể áp dụng phương pháp giảng dạy đã được kiểm chứng trong nghiên cứu này để nâng cao hiệu quả giảng dạy kỹ năng viết.

Các bài tập viết nên khuyến khích sinh viên không chỉ sử dụng ngôn ngữ chính xác

mà còn phát triển ý tưởng một cách logic và có hệ thống.

Giảng viên có thể hướng dẫn sinh viên cách đánh giá, chỉnh sửa bài viết theo hướng lập luận chặt chẽ và sử dụng từ vựng phù hợp hơn.

Kết quả nghiên cứu là cơ sở để Học viện xem xét điều chỉnh chương trình giảng dạy viết tiếng Anh, hướng đến việc kết hợp giảng dạy kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện.

Học viện có thể tổ chức các buổi tập huấn giúp giảng viên hiểu rõ phương pháp tích hợp và cách áp dụng vào thực tế giảng dạy.

5. Kết luận

Nghiên cứu đã chứng minh rằng việc tích hợp kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện có tác động tích cực và đáng kể đến khả năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ chuẩn tại Học viện Chính sách và Phát triển. Cụ thể:

Sinh viên có nền tảng ngôn ngữ tốt và tư duy phản biện mạnh mẽ có xu hướng viết bài mạch lạc, thuyết phục hơn.

Nhóm thực nghiệm, sau khi được giảng dạy bằng phương pháp tích hợp, đã có sự cải thiện đáng kể về điểm số bài viết so với nhóm đối chứng ($p < 0.001$), khẳng định tính hiệu quả của phương pháp này.

Kết quả khảo sát cho thấy sinh viên đánh giá cao phương pháp giảng dạy mới, đặc biệt là về khả năng tổ chức ý tưởng, lập luận logic và sử dụng ngôn ngữ phù hợp trong bài viết.

So với các nghiên cứu trước đây, kết quả nghiên cứu này củng cố thêm bằng chứng thực nghiệm về tác động của việc phát triển đồng thời kỹ năng ngôn ngữ và tư duy phản biện trong việc nâng cao kỹ năng viết tiếng Anh. Đặc biệt, nghiên cứu này cung cấp dữ liệu thực nghiệm trong bối cảnh sinh viên Việt

Nam, nơi môi trường sử dụng tiếng Anh còn hạn chế.

Một số khuyến nghị:

Đối với giảng dạy kỹ năng viết tại Học viện Chính sách và Phát triển: (1) Tích hợp tư duy phản biện vào giảng dạy kỹ năng viết: Chương trình giảng dạy kỹ năng viết cần kết hợp các hoạt động rèn luyện tư duy phản biện, như tranh luận, phân tích bài mẫu, phản biện đồng đẳng. (2) Đổi mới phương pháp giảng dạy: Giảng viên nên áp dụng các phương pháp giảng dạy tích hợp, khuyến khích sinh viên không chỉ tập trung vào ngữ pháp, từ vựng mà còn phát triển khả năng lập luận, tổ chức ý tưởng logic. (3) Tăng cường thực hành và phản hồi theo hướng tư duy phản biện: Các bài tập viết nên yêu cầu sinh viên đưa ra lập luận chặt chẽ, sử dụng dẫn chứng hợp lý. Giảng viên cần phản hồi theo hướng giúp sinh viên cải thiện cách tư duy và phát triển nội dung bài viết.

Đối với chương trình đào tạo và chính sách giáo dục: (1) Cải tiến chương trình đào tạo viết học thuật: Học viện có thể điều chỉnh giáo trình, tích hợp kỹ năng tư duy phản biện vào các môn học kỹ năng viết để giúp sinh viên không chỉ cải thiện khả năng sử dụng ngôn ngữ mà còn nâng cao kỹ năng lập luận. (2) Đào tạo giảng viên: Học viện cần tổ chức các buổi tập huấn, hội thảo nhằm giúp giảng

viên nắm vững phương pháp giảng dạy tích hợp và cách áp dụng vào thực tế giảng dạy. (3) Tăng cường nghiên cứu và áp dụng thực nghiệm: Tiếp tục nghiên cứu về hiệu quả của phương pháp giảng dạy tích hợp trong các kỹ năng ngôn ngữ khác như đọc, nói, đồng thời thử nghiệm các mô hình giảng dạy mới phù hợp với sinh viên không chuyên.

Đối với sinh viên: (1) Chủ động rèn luyện tư duy phản biện: Sinh viên cần tích cực tham gia các hoạt động thảo luận, phản biện để nâng cao khả năng tư duy logic và lập luận trong bài viết. (2) Kết hợp học ngôn ngữ với rèn luyện tư duy: Không chỉ tập trung học từ vựng, ngữ pháp mà cần thực hành viết với lập luận chặt chẽ, logic hơn. (3) Tận dụng phản hồi từ giảng viên và bạn học: Áp dụng phản hồi để cải thiện bài viết, không chỉ về lỗi ngôn ngữ mà còn về cách triển khai ý tưởng và phát triển nội dung.

***Ghi chú:**

Nghiên cứu này nằm trong khuôn khổ Đề tài “Các yếu tố ảnh hưởng đến khả năng viết tiếng Anh của sinh viên hệ đại học chuẩn (hệ chuẩn) tại Học viện Chính sách và Phát triển”. Mã số APD.2025/A15

Công trình này được hỗ trợ tài chính bởi dự án của Học viện Chính sách và Phát triển, thuộc đề tài có mã số APD.2025/A15.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Atkinson, D. (2011). *Alternative approaches to second language writing*. Routledge.

Bailey, S. (2018). *Academic writing: A handbook for international students* (5th ed.). Routledge.

Ennis, R. H. (2021). Critical thinking and writing: Enhancing students' academic performance. *Journal of Educational Psychology*, 113(4), 567-583.

- Ferris, D. R. (2020). *Teaching L2 writing: Effective strategies for developing students' skills*. Routledge.
- Hyland, K. (2019). *Second language writing*. Cambridge University Press.
- Lê, H. T. (2019). Ảnh hưởng của tư duy phản biện đến kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên không chuyên. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, 35(2), 45-60.
- Manalo, E., Watanabe, A., & Sheppard, C. (2020). Integrating critical thinking and language skills in L2 writing instruction. *Language Teaching Research*, 24(3), 378-396.
- Nguyễn, M. H. (2020). Vai trò của từ vựng và ngữ pháp trong việc nâng cao kỹ năng viết tiếng Anh của sinh viên. *Tạp chí Nghiên cứu Ngôn ngữ và Văn hóa*, 12(1), 78-92.
- Nguyễn, T. H., & Trần, V. P. (2021). Tác động của tư duy phản biện và kỹ năng ngôn ngữ đến kỹ năng viết của sinh viên: Một nghiên cứu thực nghiệm. *Tạp chí Khoa học và Công nghệ*, 42(3), 112-126.
- Paul, R., & Elder, L. (2019). *Critical thinking: Tools for taking charge of your learning and your life* (4th ed.). Pearson.
- Phạm, D. T. (2022). Ứng dụng phương pháp giảng dạy tư duy phản biện để cải thiện kỹ năng viết của sinh viên không chuyên tiếng Anh. *Tạp chí Giáo dục Ngoại ngữ*, 19(4), 56-70.
- Richards, J. C., & Renandya, W. A. (2002). *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*. Cambridge University Press.
- Stapleton, P. (2018). Assessing critical thinking in the writing of non-native English speakers. *Journal of Second Language Writing*, 39, 1-11.
- Trần, K. L. (2021). Dạy ngữ pháp và từ vựng như thế nào để nâng cao kỹ năng viết của sinh viên không chuyên. *Tạp chí Khoa học Xã hội và Nhân văn*, 14(2), 33-47.
- Weigle, S. C. (2002). *Assessing writing*. Cambridge University Press.